

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2448
 Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Volja mesečno prejemanje
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Kaj je res?

Na sestanku, ki ga je imel te dni v Splitu eden glavnih ideologov bivše radikalne stranke dr. Laza Marković s svojimi somišljeniki, je govoril zelo odkrito in precizno tudi o strnitvi radikalov, klerikalcev in muslimanov v eno samo novo stranko, ker te strnitve ne namrekuje le taktična potreba, marveč tudi ideološka enakost omenjenih treh skupin. »S to združitvijo«, je dejal dr. Marković, »se bo stranka otrešla svoje plemenske, verske in pokrajinske grupacije in se pretvorila v jugoslovansko stranko, kar odgovarja njenemu stališču do države in državne politike. Druga dejna osnova je enako pojmovanje jugoslovanske misli. Radikalna zajednica hoče biti jugoslovanska po svoji realni vsebini. Zato želi, da bi pritegnila vsaj eno hrvatsko skupino; po vsej priliki bo to Hrvatska ljudska (klerikalna) stranka, ki je tesno povezana z dr. Korošcem.«

O ideologiji nove nameravane stranke je pa govoril tudi še dalje in naglasil med drugim, da izhaja stališče nove stranke glede hrvatskega vprašanja iz pojmovanja, da se jugoslovanska državna ideja ne da cepiti, smatra pa, da imajo Hrvati pravico do enakega položaja kakor Srbi. »Smo za sporazum s Hrvati v vseh osnovnih državnih vprašanjih na temelju enotne državne misli. Glede državne ureditve je pa napovedoval, da hoče (stranka po svojem programu) prenesti na občine, sreze in banovine največji del državne uprave. Če se bo ta sistem dosledno izvedel, bo odpadlo 70 odstotkov vseh pritožb Hrvatov. Dr. Laza Marković je torej proglasil na tem zborovanju v Splitu kot skupni temelj ideološke nove stranke, ki naj združi radikale, klerikalce in muslimane to, da se bo otrešla svoje plemenske, verske in pokrajinske grupacije in se pretvorila v jugoslovansko stranko. Ko je pa govoril o hrvatskem vprašanju, je dejal v isti sapi, da bo zadovoljila s 70 odstotki Hrvatov, bo pa vendarle skušala razširiti svoje strankarsko organizacijo tudi med Hrvati (s pomočjo hrvatskih klerikalcev!).

Istočasno, ko je dr. Laza Marković razlagal v Splitu novi radikalno-klerikalno-muslimanski evangelij iz nebitve plemenske, verske in pokrajinske grupacije in zlitve v jugoslovansko stranko, je pa napisalo glavno glasilo slovenskega dela te »bodoče jugoslovanske stranke«, ljubljanski »Slovenec« uvodnik, v katerem govori vse nekaj drugega. »Slovenec« piše tu o »jugoslovanskih narodih«, ki so jih hoteli nasilni režimi protiprirodno izenačiti v neko umetno »nacionalno« kašo, tako da bi se uničile dragocene rodne, moralne in kulturne vrednote vsakega izmed njih. »Slovenec« se je zato vedno boril in se bori za »ohranitev narodne osebnosti slovenskega ljudstva v vseh ozirih« in proti takozvanemu jugoslovanskemu integralizmu in unitarizmu. Stremljenja »asimiliranja« v jugoslovanstvo po »Slovenec« niso le propadla, ampak so rodila tudi nepopravljivo škodo. »Čemu torej ves napor unificiranja in integraliziranja?« se vprašuje »Slovenec« in stavi besedo »plemensko« z ušesci na sramočni pranger. Vse to naj bi po trditvi člankarja rodilo le »brezmiselno nasilno asimilacijo v neko imaginarno godljo«. V takem tonu je napisan sploh ves članek in pravi, da se bo rešilo hrvatsko vprašanje na podlagi priznanja srbske, hrvatske in slovenske narodne individualnosti v smislu

Društvo narodov žrtvuje Abesinijo

Konec zadnje morale v mednarodni politiki — „Kompromisna rešitev“ velesil — Silno ogorčenje v Ameriki proti Italiji

LONDON, 16. julija. Med tem, ko so angleški listi včeraj še samo namigavali na možnost kompromisne rešitve italijansko-abesinskega spora in izražali upanje v sporazum med Parizom, Londonom in Rimom, objavljajo danes že obrise »kompromisnega predloga« v konkretni obliki. Predlog obstoja glavno v tem: Italija dobi mandat nad Abesinijo, procedura, ki bo to utemeljila, pa bo sledeča: Italija bo nastopila na izrednem zasedanju sveta Društva narodov 28. t. m. v Ženevi kot tožiteljica Abesinije, čes ker se ni odpravila suženjstva. Tožba Italije se bo nanašala tudi na to, da Abesinija

še nima točno določenih mej in za državno samostojnost sploh še ni zrela. — Svet Društva narodov bo nato na podlagi te tožbe podelil Italiji mandat nad Abesinijo. Ako bi se Abesinija upirala, bo izključena iz Društva narodov. Društvo narodov bo izjavilo, da nima z Abesinijo nobenega opravka več, s čemer bo dobila Italija popolnoma proste roke za svoje vojaške akcije.

PARIZ, 16. julija. Dejstvo, da nadaljuje Italija mobilizacijo se tu tako razlaga, da je Mussolini trdno sklenil z vojaško silo rešiti abesinsko vprašanje v korist Italije.

WASHINGTON, 16. julija. Italijanske vojaške priprave proti Abesiniji so vzbudile po vsej Ameriki vihar protesta. V Newyorku se je že ustanovil odbor za podpiranje Abesinije, ki zbira sedaj podpise pod protestno spomenico. Vsa ameriška javnost je na strani Abesinije in proti neodločnosti vlade. Odbor upa zbrati že v nek dneh več milijonov podpisov. Spomenica pravi, da krši Italija Kollegov pakt in se mora prisiliti, da ga bo spoštovala. Največji odpor se čuti med ameriški črnci, ki zbirajo že prosto-voljce za legijo, ki odide Abesincem na pomoč.

Proračunska debata v plenumu

PRORAČUN IN FINANČNI ZAKON BOSTA SPREJETA DO 1. AVGUSTA. NOVI ZAKONI.

BEOGRAD, 16. julija. Po dovršitvi dela v finančnem odboru narodne skupščine se pričakuje, da bo plenum narodne skupščine sklican že jutri ali v četrtek. Razprava o proračunu in finančnem zakonu bo trajala v narodni skupščini najbrže do 20. t. m., nakar bo elaborat izročena finančnemu odboru senata in kmalu nato plenumu senata, tako, da bosta proračun in finančni zakon do 1. avgusta že v celoti sprejeta. S sprejetjem dvanaestih in finančnega zakona se zasedanje narodne skupščine in senata še ne zaključijo, am

pak se bosta v obeh zbornicah izvolila še odbora za proučevanje zakonskih predlogov, ki jih bo stavila vlada na podlagi pooblastila na novo stiliziranega člena 63. finančnega zakona. Posamezni poslanci zahtevajo, da se ti predlogi spravijo v razpravo najprej na seji kluba. Glede sestave odbora predlagajo izvolitev 20 do 30 članov. Skupščinski in senatni odbor ne bosta razpravljala ločeno, ampak skupaj pod skupnim predsednikom in skupnimi podpredsedniki. Delo bi se končalo okoli polovice avgusta.

Zbliževalno delo bojnikov

GOVOR PREDSEDNIKA ANGLEŠKIH BOJEVNIKOV. — ANGLEŽI NA OBISKU V NEMČIJI.

LONDON, 16. julija. General sir Hamilton je imel v Saut Schildu govor na sestanku članov britanske legije in je med ostalim dejal, da je ta legija storila več za uresničitev dobrih odnosov med Angleži in Nemčijo, kakor vsi angleški politiki. Sir Hamilton je dejal, da je že leta 1918. trdil, da se more nekaj trajnega in dobrega ustvariti samo potom sodelovanja vseh bivših bojnikov z obeh strani. Waleški princ je pokazal, da se more s takim delovanjem doseči zelo mnogo in je v eni sami minuti storil za dobre odnose med Angleži in Nemci ter za mir več kakor so storili vsi državniki na svetu v 17. letih zelo težkih in mučnih pogajanj. Pri delu za zagotovitev miru se ne sme izgubljati noben trenutek. Edino dobro, kar so Angleži storili, je sklenitev pomorskega sporazuma z Nemčijo, kar se je izvršilo istočasno,

kakor zблиžanje bivših bojnikov z ene in druge strani. Te besede so pomembne zlasti zaradi tega, ker se prav sedaj mudijo v Nemčiji zastopniki britanske legije, kjer jih sprejemajo nemški tovariši s silnim navdušenjem.

Uradno poročilo

DUNAJ, 16. julija. O vzrokih avtomobilske nesreče kancelarja Schuschnigg se objavlja uradno, da je vozil avtomobil 80 km na uro. Pri ovinku v Kieflingu je začudil šofer, da se pred njim kolesa majoje. Zmanjšal je takoj brzino, a je pri tem prišlo prednje kolo v plitvi občestni jarek, kar je ves avtomobil nagnalo s ceste, da se je zalezel preko občestnega kamenja v drevo. Kamenje je že poprej pokvarilo diferencial, da šofer avtomobila ni mogel več pravočasno ustaviti ali pa naravnati na cesto. Udarec v drevo je

bil tako močan, da sta kancelar in njegova žena zletela iz avtomobila v jarek in tam obležala. Žena je bila takoj mrtva, kancelar pa je udaril z glavno v zemljo tik poleg občestnega kamna in se tako le za nekaj centimetrov rešil smrti. Sin in vzgojiteljica sta ostala v avtomobilu in sta se ranila le na razbitih šipah. Šofer je težko ranjen, detektiv pa le opraskan.

Trgovinska pogodba Rusije in Amerike

WASHINGTON, 16. julija. V soboto je bila tu sklenjena trgovinska pogodba med Združenimi državami in sovjetsko Rusijo. Amerika je odobrila Rusiji največje ugodnosti, Rusija pa se je obvezala, da bo povečala svoje nakupe v Ameriki. Baje se je Rusija obvezala, da bo kupila vsako leto v Ameriki najmanj za 30 milijonov dolarjev blaga. Pogodba velja do 13. julija 1936 in se avtomatično lahko podaljša.

ŽELEZNICARSKI KONGRES.

SARAJEVO, 16. julija. Včeraj se je pričel tu kongres strokovnega združenja vozovnih nameščencev državnih železnic iz vse države.

ITALIJSKE PRIPRAVE.

RIM, 16. julija. Italija je odredila v zadnjem času mobilizacijo cele vrste novih rezervistov in fašističnih miličnikov. Obenem so pričeli graditi 10 novih podmornic. Vse podmornice morajo biti dograjene še letos.

NEMCI IN PORTUGALCI.

LISBONA, 16. julija. Nemški poslanik je vrnil predsedniku republike generalu Carmonu zastavo 4. pehotnega polka, ki so jo Nemci v svetovni vojni zaplenili Portugalcem. Ob tej priliki so bili izrečeni razni govori, v katerih so se naglašali dobri odnosi med Nemčijo in Portugalsko.

VOHUNSTVO NA FINSKEM.

HELSINKI, 16. julija. Finski listi poročajo o neki vohunski aferi, ki je povzročila veliko senzacijo. Aretiran je bil neki major finske vojske in izročen vojaškemu sodišču. Major je obtožen vohunstva v korist sovjetske Rusije.

ABAZ HILMI V SPLITU.

SPLIT, 16. julija. Včeraj je prispel s svojo luksuzno jahto »Niveh Alah« semkaj bivši agiptovski kralj Abaz Hilmi, ki je vladal od leta 1892. do leta 1914. ko je moral zapustiti prestol. Na jahti je 38 ljudi posadke in 14 ljudi spremstva. Bivši kralj je pravkar dovršil 61. leto življenja.

jugoslovanske državnacionalne skupnosti.

Že ta kratka vzpostavitev nas more prepričati, da obstoja med tisto ideologijo snujoče se nove stranke, ki jo je oznanil dr. Marković in med to, ki jo podčrtava »Slovenec« tako velika razlika kakor med črnim in belim. Marković pravi, da se nova stranka od vrača od plemenskih grupacij. »Slovenec« pa narobe, da se vrača k srbski, hrvatski in slovenski narodni individualnosti. Marković govori o rešitvi hrvatskega vprašanja po 70 odstotkih in le z upravnim de-

centralizacijo. »Slovenec« pa napoveduje »narodno slog« z izpolnitvijo vseh individualističnih zahtev. Kaj je torej res? To, kar govore radikali, ali to, kar oznanjajo slovenski klerikalci? Oboje ne more biti! Mi mislimo, da je Markovičeva izjava dosti avtentičnejša kot pisanje »Slovenca« in je njegov uvodnik namenjen le domačim ovčicam. V Beogradu se pa govori drugače, saj tako so naši klerikalci delali vedno! V Beogradu so bili unitaristi in centralisti, v Ljubljani pa separatisti in avtonomisti. Lepa morala!

Dnevne vesti

Sportna razstava na Mariborskem tednu

RAZSTAVA BO POKAZALA VSE PANOGE NAŠEGA SPORTNEGA UDEJSTVOVANJA.

Maribor je eno najvažnejših sportnih središč v naši državi, kar bo pokazal tudi letošnji IV. Mariborski teden, na katerem bo prirejena velika sportna razstava. Poudarjamo, da bo to prva tovrstna prireditev o priliki Mariborskih tednov, kljub temu pa bo prirejena v tako velikem obsegu, da bo prikazala vse sportno življenje Maribora.

Ze pred svetovno vojno je bil sport v Mariboru zelo razvit. Naša mladina pa se je željna novega udejstvovanja po končani vojni hitro znašla pri oblikovanju družabne dinamike. Izredni pomen ima kot sportno kopališče moderni Mariborski otok. Po zgraditvi tega kopališča so ustanovili vsi klubi vodno sportne odseke, ki gojijo zlasti plavanje in skakanje. Veslanje je navezano na Dravo. Po intenzivni propagandi naših klubov, se je silno razvil zimski sport smučanje, sankanje, drsanje, tako da so s snežno odejo pokrita rebra Pohorja, in deloma tudi Slovenskih goric obljubena po rojih smučarjev. V Mariboru so razvite prav vse sportne panoge. Tako se pri nas goji

nogomet, tenis, table-tenis, lahka atletika. Razviti so tudi damski sporti, hazena in damska lahka atletika. Naši sportniki goje tudi sabljanje in težko atletiko, v čemer je Maribor priznan že široko naše domovine. Zelo zanimive so tudi kasaške in galopske dirke v Mariboru. Na visoki stopnji sta zlasti avtomobilizem in kolesarstvo. Najmlajši sport v Mariboru in obenem v državi je jadrno letalstvo, ki pripravlja pot dograditvi mariborskega letališča. Pri reprezentanci jugoslovanskega sporta pred širokim svetom pa sodelujejo mariborski sportniki z lastnim olimpijskim odborom.

Iz tega je razvidno, da se goje v Mariboru prav vse sportne panoge in je naše mesto res pravo središče sporta. Zato bo sportna razstava prirejena na letošnjem IV. Mariborskem tednu nazorna revija našega sporta. Prikazane bodo vse panoge in obiskovalci se bodo na tej razstavi seznanili z vsemi za sportno udejstvovanje potrebnimi pripravami, za kar bo poskrbela ugledna in priznana sportna tvrdka D. v Mariboru.

Prva obletnica Maistrove smrti

Dne 26. julija 1934. je nenadoma zatisnil oči naš narodni junak general Rudolf Maister. Naša častna dolžnost je, da se te žalostne obletnice z vso pietetjo spomnimo. Že sedaj javljamo, da bodo na dan smrti v petek, 26. t. m., ob 19. uri narodna društva skupno obiskala njegov grob in mu ga s cvetjem in lučkami okrasila. S primerno pesmijo in besedo se bomo spominjali velikega pokojnika. — Istega dne bo v radiu v nacionalni uri predavanje o njem, prihodnji dan pa bomo prisostvovali maši zadušnici v stolni cerkvi.

Iz sodne pisarniške službe. Za zvaničnike III. skupine so napredovali dnevničarji-zvaničniki: Ljudevit Somer, Marenberg; Albin Vetrh, okrajno sodišče Maribor; Valentin Varl, okrajno sodišče Maribor ter Berta Visočnikova, Danica Šafarjeva in Cirila Kopušarjeva, vsi pri okrajnem sodišču v Mariboru. Za dnevničarje-zvaničnike so bili imenovani: Ivan Šustar iz Ljubljane pri okrajnem sodišču v Mariboru, Marija Habijančeva iz Ptuja, Margareta Turinova iz Maribora in Marta Audičeva iz Celja, vse pri okrajnem sodišču v Mariboru; Stanko Jekl iz Ljubljane pri okrajnem sodišču v Mariboru, Bogdan Švent iz Ljubljane pri okrajnem sodišču v Ptuj, Andrej Gros pri okrajnem sodišču v Mariboru, Vladimir Eržen iz Ljubljane pri okrajnem sodišču v Murski Soboti. Premeščeni so: Marija Lipovškova iz Ljubljane v Mursko Sobotu, Karel Rode iz Murske Sobotu k okrajnemu sodišču Maribor, Ernest Bolka pa iz Murske Sobotu v Celje.

Novi jetniški pazniki. Pri okrajnem sodišču v Mariboru so bili imenovani za jetniške paznike-pripravniki: Emilija Chleboudova iz Maribora, Josip Pelko iz Šmihela pri Novem mestu, Leopold Potokar iz St. Vida pri Stični in Ivan Grosčar iz Gradišča pri Litiji.

Železniški uradniki iz Ljubljane in Zagreba na Pohorju. Preteklo nedeljo je prispela v Maribor skupina železniških uradnikov — 70 po številu, — ki so pod vodstvom g. Bruna Parme, ki je izlet organiziral, obiskali naše Pohorje. Ogleдали so si Pohorski dom, Mariborsko in Ruško kočjo, včeraj popoldne pa so vrnili v Maribor ter pohiteli na Mariborski otok. Z večernimi vlaki so se vsi prav zadovoljni zopet vrnili na svoja službena mesta.

Mariborski mali harmonikarji v Slavonskem Brodu. Mali harmonikarji »Harmonije« so na turneji po Bosni in Dalmaciji priredili svoj prvi koncert v Slavonskem Brodu, ki se je končal s krasnim uspehom. Mali harmonikarji pod vod-

stvom profesor. Schweigerja so tako navdušili občinstvo, da so morali prirediti štiri koncerte, ki so bili vsi razprodani do zadnjega kotička.

Gradbeni minister bo sprejemal občinstvo vsak ponedeljek in četrtek od 17. do 18.30.

Kongres jetniških paznikov se je pričel včeraj dopoldan v Beogradu. Predseduje g. Fran Meško iz Slovenske Bistrice.

Ravnateljstvo realne gimnazije opozarja na nižjo šolo Intendantske akademije. Oglas v veži.

Šahovski turnir v Beogradu. V nadaljevanju 7. kola je Kostić premagal dr. Drezgo, König pa Nedeljkovića, dočim so bile ostale igre prekinjene. Stanje po VII. kolu je naslednje: Kostić 6, Pirc in König po 5 in pol, Šrajber 4 in pol, Nedeljković 3 in pol, Vuković 3 in pol (1), dr. Astaloš in Tot 3 in pol, Tomović 3 (1), Bröder 3, dr. Drezga 2 (1), dr. Kalabar, Avirović in Petrović 1 in pol točke. Včeraj se je pričelo VIII. kolo in je Kostić premagal dr. Kalabarja, remis pa sta se končali partiji Pirc-dr. Astaloš in König-Šrajber. Ostale partije so bile prekinjene. Po VIII. kolu vodi Kostić s 7, dočim imata Pirc in König po 6 točk.

Tudi na Jesenicah stavkajo. Včeraj smo poročali, da so delavci KID v Javorniku pričeli stavkati. Včeraj popoldne pa je izbruhnila tudi na Jesenicah stavka in sicer je stopilo v stavko 2000 delavcev, ki so uslužbeni pri Kranjski industrijski družbi.

Spomenik dijakov bojevnikov bodo odkrili 13. oktobra v Skoplju. Spomenik bo viden izraz hvaležnosti padlim dijakom bojevnikom, ki so za osvobodjenje žrtvovali svoje življenje.

Socialistična prosvetna zveza »Svoboda« razpuščena. Ban dravske banovine g. dr. Puc je izdal odločbo, po kateri se razpušča prosvetna zveza »Svoboda« z vsemi podružnicami. Dekret navaja med razlogi ukrepa, da je bila »Svoboda« po svojih pravilih nepolitična in kulturna organizacija, oblastva pa so že deli časa opazovala, da daje v svojem delovanju v nasprotju z določbami pravil poseben poudarek delavnemu razredu in goji socialistične težnje. S tem je zveza prekorčila svoj dekret, zato se po zakonu razpušča. Dekret še navaja, da iz razpusta matične organizacije nujno sledi tudi razpust vseh podružnic.

Deputacija Jugoslovanske ženske zveze v Beogradu. Posebna deputacija Jugoslovanske ženske zveze je včeraj obiskala predsednika finančnega odbora narodne skupščine in mu predložila resolucijo, ki je bila sprejeta na kongresu ženske zveze meseca junija. Kot smo že svojčas poročali, se ženska zveza zavzema za to, da se ukine znižanje

draginskih doklad za poročene državne uradnice in državne upokojenke, ki zlasti pri nižjih kategorijah tvorijo pretežni del dohodkov.

Akcija za znižanje najemnin. Kakor čujemo, je bila te dni izročena gospodu predsedniku mestne občine dr. Lipoldu prošnja ali spomenica stanovanjskih najemnikov v zasilnih stanovanjih v občinskih hišah v Jadranski ulici, ki prosijo za znižanje najemnin. Navedeni najemniki so zvečine revni upokojenici, nižji uslužbenci in delavci z minimalnimi prejemki, ki jim komaj zadoščajo za najnujnejše življenjske potrebščine. — Stanovanja sama so res tudi samo zasilna in so cene, ki jih revni najemniki plačujejo, za današnje prilike in z ozirom na že navedene okolnosti nedvomno previsoke. Zato upamo, da bodo merodajni gospodje z županom na čelu uvideli tehtnost in utemeljenost navedene prošnje in ji čimprej ugodili. Stori-li bodo s tem s socialnega in humanitarnega vidika plemenito delo!

IV. Mariborski teden od 3. do 11. avgusta 1935

Revija nacionalne produkcije. Tekstilna razstava, splošna industrijska, velika obrtna, vinska, vrtnarska fotoamaterska, velika razstava slovenske umetnosti, propaganda, turistična itd. — 3.—4. avgusta 1935 mednarodni plečni turnir in III. državna žetonska prvenstva. — 9.—11. avgusta 1935 plavalno in skakalno tekmo na Mariborskem otoku.

50% popust na železnice od 1. avgusta do 15. avgusta 1935.

Karitativna zveza. V Mariboru imamo že nekaj časa Karitativno zvezo kot centralno dobrodelnih ustanov za lavantinsko škofijo. Zveza ima namen dvigniti in pospeševati dobrodelnost. V ta namen bo v Mariboru prodajala bloke, ki jih bodo nudile po hišah neoporečne osebe po 1 Din, 50 in 25 par. Premožnejši meščani naj vzamejo mesečne bloke. Vsak naj da potem beračem namesto denarja tak listek. Ti bodo prišli s temi listki h karitativni zvezi, ki se bo o vsakem temeljito informirala, če je prinašalec zares poštenjak in podpre potrebe. Potem dobi od zveze nakazilo za živila, obleko itd. Na ta način se bodo skušale preprečiti neprestane zlorabe. Meščanom se zato priporoča zveza v podpiranje in sodelovanje.

Avstrija je popustila. »Putnik« je dobil od našega trgovskega ministrstva obvestilo, da je bil dosežen z Avstrijo turistični sporazum in je Avstrija preklicala vse omejitve za potovanje v Jugoslavijo.

Pri uvozu električnih žarnic bodo odslaj naprej — po odloku finančnega ministra — vzele carinarnice po 2 kosa in ju izročile dar. mu oddelku finančnega ministrstva za elektrotehnični zavod beograjskega vseučilišča, ki ju bo glede jakosti preiskal.

Trgovstvo se opozarja na odluk ministrstva trgovine in industrije osrednje uprave za mere in dragocene kovine v Beogradu, glasom katerega morajo biti vse tehtnice za nagibno napravo tipa Berkel, Cito, Schulz, Florenz, Schember, Dayton, Sodoco itd. opremljene z zaščitno napravo za plombe, ki mora biti izdelana po načrtu osrednje uprave za mere tako, da ne kvari izgleda tehtnice. Na ta način se zaščitijo plombe, katerih samolastno odstranjevanje ni dovoljeno ter se bo vsaka avtomatična tehtnica, na kateri manjka plomba, smatrala kot da ni žigosana, kar bo imelo za prizadete posledice. Združenje trgovcev za mesto Maribor.

Izlet v Slovenske gorice z avtocomom »Rdeči Francelj« prireja v nedeljo, dne 21. julija 1935 avtobusni promet M. P. Proga vodi preko Ptuja, Ljutomer, Slatine Radencev, Gornje Radgone, Sv. Trojice in Sv. Lenarta v Maribor. Cena za osebo le 50 Din. Odlhod ob 7. uri z Glavnega trga. Prijave in informacije pri »Vodstvu avtobusnega prometa M. P.«, Glavni trg 26, telefon 22-75.

Obrtni tečaj. Rokodelski mojstri in pomočniki se opozarjajo na sledeče učne tečaje, za katere sprejema prijave obrtnozadružno nadzorništvo na sreskem na-

KINO

GRAJSKI KINO

Danes zadnji dan veliki zabavni film „Zvečer — ti ali jaz?“ V glavni vlogi Jenny Jugo, Paul Hörbiger in Theo Lingner. Od srede dalje, ponovitev najlepšega filma „Kraljica Kristina“. V glavni vlogi Greta Garbo. Pride „Bosambo“ senzacionalno vedomelo iz afriške džungle.

čelstvu, soba 42/II:1. tečaj mojstrskih izpitnih predavanj, ki se prične prihodnji ponedeljek ob 1/2 20. uri. — 2. tečaj za obrtno knjigovodstvo, — 3. tečaj za lesno tehnologijo (za mizarje, strugarje, sodarje), — 4. tečaj za mizarško risanje, — 5. tečaj za krojaško prirobovanje.

Narodna obrana v Studencih javlja, da se gozdna veselica vrši v nedeljo, 4. avgusta in ne 14. kakor je bilo včeraj pomotoma objavljeno in naj ostala društva od svojih prireditev na ta dan odstopijo.

Večerni promenadni koncert. Mestno olupševalno društvo priredi jutri zvečer od pol 9. do pol 10. ure večerni promenadni koncert, na katerem bo igrala vojaška godba pod taktirko kapelnika gosp. Svobode.

Nočna lekarniška služba. Jutri v sredo bosta imeli nočno lekarniško službo Sirkova lekarna »Pri angelu varhu« na Aleksandrovi cesti in Minačikova lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

Radio Ljubljana. Ob 12: slavni pevec se vrstijo na ploščah; 12.45: poročila, vreme; 13: čas, obvestila; 13.15: operne overture na ploščah; 14: vreme, spored, borza; 18: poslušajmo pozavno, igra g. Pegan; 18.25: vojaške godbe na ploščah; 18.50: pogovor s poslušalci; 19.10: čas, vreme, spored, poročila, obvestila; 19.30: nacionalna ura; 20: prenos iz Dobrne; 21.30: čas, poročila, vreme, spored; 22: plošče.

Dve nezgodi. se je obli včeraj popoldne s svojim kolesom po Koroščevi ulici 14-letni v Miklošičevi ulici stanujoči dijak Rudolf Majcen, je tresčil tako močno v neki avto, da si je zlomil levo roko v zapestju in se hudo poškodoval na glavi. V Vojašniški ulici stanujoči 33letni mesar Izidor Copetti pa se je pri delu v klanici nevarno vrezal v levo roko. — Oba poškodovanca se zdravita v tukajšnji bolnišnici.

Iz maščevanja sta razbila dva delavca posestniku Ivanu Lovrecu na Pesniškem dvoru vse šipe ter lonce na oknih. Polomila sta tudi hišna vrata in razne druge predmete. Posestnik je pregnal podivjana napadalca s streli iz samokresa. Oddal je na nju 2 strele, ki pa nista zadela. Z divjaškim napadom se bo bavilo še sodišče.

Aretacija. Avstrijske oblasti so odgonskim potom prišli v Maribor nekega Ambroža, ki ga išče zagrebška policija. Ambrož je osumljen nekega umora v Zagrebu. Policija ga je izročila v zapore tukajšnjega sodišča in bo odgonskim potom prepeljan v Zagreb.

Ukradeno kolo. Prijatelj tuje lastnine je odpeljal včeraj popoldne izpred neke trgovine v Gosposki ulici trgovcu Guslu 1.500 Din vredno moško dvokolo. Kolo je znamke »Styria« in ima evidenčno št. 9135. Tatvino je prijavil policiji.

Nepojasnjena najdba. Ko je šla včeraj popoldne proti vojašnici kralja Petra Albin Zibartova, je našla na vogalu Frankopaneve ulice in Radvanjske ceste ogradio nekega kolesa in listnico, v kateri je vojaška izkaznica, glaseča se na ime Konrada Krauta. Zibartova je izročila najdene predmete predstojništvu mestne policije.

Službeni list banske uprave dravske banovine objavlja v svoji 56. letošnji številki naredbo o bez. oddajanju stanovanj in sob ter odobravanju cen v zdravišnih in letoviških in razglas uredbe in pravilnika o prirastkarini v mestni občini mariborski.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 26,2 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 15,9 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 20,5 stopinjah 740, reduciran na ničlo pa 738; relativna vlaga 65; vreme je jasno in tiho; vremenska napoved ne napoveduje nobene bistvene spremembe.

Zbliževanje z brati Bolgari

MANIFESTACIJE OB OBISKU SOKOLOV V SOFIJI. — BESEDE KOSTE TODOROVA.

Dne 11. t. m. je prispelo v Sofijo na velike prireditve bolgarskih Junakov na tisoče Sokolov iz cele Jugoslavije. O sprejemu naših Sokolov v bolgarski prestolnici poročajo naši in bolgarski listi soglasno, da so »manifestacije, prirejane ob priliki sprejema jugoslovanskih Sokolov na ulicah bolgarske prestolnice za ustvaritev bratskih odnosov med obema narodoma nadkrilile vse dosedanje manifestacije v tej smeri« in da se »po imponantnosti števila udeležencev in navdušenju prestolniškega prebivalstva more ta manifestacija primerjati samo še s sprejemom blagopokojnega kralja Aleksandra v Sofiji, ko je narod plakal v zanosni navdušenosti, ko je čutil, da prihaja nova doba v odnosih med dvema bratskima narodoma«. »Živela Jugoslavija!«, »Mi moramo z Jugoslavijo!«, »Mi smo bratje ene krvi!«, »Nikdar več se ne bomo prepirali!« — tako so vzklikale vzvalovane narodne množice.

Ko je nedavno temu obiskal našo državo bolgarski minister za notranje zadeve in starešina Zveze bolgarskih Junakov, general g. Raško Atanasov, je bil sprejet ne samo z uradnimi častmi kot minister sosedne in prijateljske države. Sam je izjavil ob svojem odhodu 8. t. m. iz naše države, da je spoznal na svojem potovanju po Jugoslaviji od skrajne vzhodne tja do skrajne zapadne meje narod, ki občuti ljubezen in vdanost do bolgarskega naroda. — »Vse to« — je dejal — »je tako nepričljeno, je izraz izlivanja globoke slovanke duše, ki je naravnost ganljiv.«

Za vsakogar, kdor z odprtimi očmi zasleduje dogodke, je izven vsakega dvoma, da se je tekom zadnjih dveh let, odkar se je pred dvema leti na iniciativo obeh vladarjev pričela zblíževanje Jugoslavije in Bolgarije, s skupnimi naporu posrečilo potencirati medsebojno spoznavanje in ustvariti atmosfero pomirjenja. To je potrdil nedavno v enem svojih člankov pod naslovom »Jugoslovansko-bolgarski odnosi v luči stvarnosti« tudi veliki učenec in sobojevnik velikega bolgarskega državnika in velikega prijatelja Jugoslavije Aleksandra Stambolijskega, Kosta Todorov, znani prvobojevniki za jugoslovansko-bolgarsko bratstvo. Odkrito ugotavlja, da je pač sen nekaterih idealistov o integralni Jugoslaviji (skupni državi Jugoslavije z Bolgarijo) moral napraviti prostor stvarnemu političnemu cilju vzajemnih naporov za zblíževanje obeh držav. Ta cilj pa ni odvisen samo od diplomatskih pisarn, ampak predvsem od razpoloženja za-

resiranih narodov. Želja naroda v obeh državah pa je, da se ob čuvanju samostojnosti vsake od obeh držav ustvari medsebojni odnos, ki bi izključili vsako možnost spora in vojne. Ves bolgarski narod je danes prepričan, da je takšna politika za Bolgarijo imperativna potreba. Nobena bolgarska vlada, ki bi šla proti temu narodnemu razpoloženju, bi ne mogla niti deset dni držati situacijo v svojih rokah.

»Danes« — nadaljuje Kosta Todorov — »je v Bolgariji v pogledu odnosov do Jugoslavije ustvarjena splošna nacionalna linija vseh večjih grupacij, linija v najpovoljnejšem smislu napram Jugoslaviji. Zastava pokojnega Stambolijskega je zopet visoko dvignena in pred njo se klanja vsi. Vsi činitelji, vlada in opozicija, so — vkljub vsem medsebojnim borbam — složni v tem, da morajo med našima državama obstojati najbolj prijateljske in najpristranejšje zveze, ki ne samo izključujejo spore med nami, ampak nam diktirajo, da moramo biti v

vseh mednarodnih situacijah na skupni fronti, ramo ob ramo. Vlade in diplomacije obeh držav imajo nalogo, — iskati obliko, ki bo točno izrazila narodno razpoloženje na eni in na drugi strani. — Treba pa vedeti, da ni govora o državni skupnosti. **Bratje smo, a vsak ima svojo hišo in hoče ostati gospodar v svoji hiši, vsak ima svoj ponos, svojo preteklost, svoje legende.** Treba pustiti ob strani vse, kar je pesem bodočnosti, izven dosega naše generacije, izven stvarne mogočnosti današnjice. Delajmo ne kot ideologi, ampak kot politiki. Cilj je pač skromnejši, ali tem lažje dosegljiv in koristnejši za oba naroda. Tudi ni treba hiteti. Naj gre proces svojo naravno pot. Varujmo pa se intrig onih tujih činiteljev, za koje je naše bratsko zblíževanje bavlav.«

Mislím, da je tudi pri nas čas, da se otresemo fantazij in da v smislu tehtnih in stvarnih besed bolgarskega politika tudi mi računamo z realnostjo in na tej osnovi gradimo. Uvodoma omenjeni dogodki v zvezi z mnogimi drugimi (sprejemi naših pevskih zborov v Bolgariji in narobe itd.) pa so nam dokaz, da smo že na dobrem potu. Seme, koje je položil blagopokojni viteški naš kralj Aleksander, je vzklilo! V. S.

Tri desetletja človekoljubnega delovanja

K JUBILEJU POBREŠKIH GASILCEV. — SLAVNOSTEN IN VELIČASTEN PO-
TEK JUBILEJNE SLOVESNOSTI. — BLAGOSLOVITEV NOVEGA AVTOMO-
BILA.

Na izredno slovesen in pristrčen način se je v nedeljo 14. t. m. praznovala 30-letnica obstoja in plodonosnega delovanja gasilske čete na Pobrežju. Dopoldne ob 10. je bilo najprej delegatsko zborovanje gasilskih čet z desnega brega, ki ga je otvoril in vodil zaslužni in neumorno delavni starešina, šolski upravitelj g. Klemenčič. Delegatje so bili polnoštevno navzoči, razen tega pa sta se udeležila važnega zborovanja, na katerem so se obravnavale važne tekoče gasilske zadeve, tudi sreski načelnik za mariborski desni breg, Milan Makar, in major Maslač kot zastopnik vojske.

Popoldanska prireditev je bila posvečena javni proslavi 30-letnice delovanja pobreške gasilske čete in s tem združeni blagoslovitev drugega avtomobila. Blagoslovitvene obrede je opravil magdalenški drugi kapelan dr. Josip Meško, kumica pa je bila tovarnarjeva žena g. Jeračeva, kum pa gosp. ravnatelj Krečič, ki pa se slavnosti zaradi istočasnega zleta ruških Sokolov, ki imajo v njem svojega mnogozasluznega predsednika, ni mogel udeležiti. Zastopal ga je v tej častni funkciji pobreški župan

Matija Volk. Obredu blagoslovitve drugega avtomobila pobreške gasilske čete je poleg velike ljudske množice prisostvovalo preko 150 gasilcev in razen tega ga silski naraščaj s Pobrežja in iz Bistrice.

Proslavitev 30-letnice obstoja pobreške gasilske družine je bila na veseličnem prostoru, kamor se je zgrnila večstotna množica. Po lepo uspehih gasilskih vajah, ki so se izvedle z zanosno gasilsko prizadevnostjo, strunnim predvajanjem in tehnično uglajenostjo, je bil na sporedu slavnostni govor k 30-letnici pobreškega gasilstva, ki ga je imel ob velikem priznanju in toplem odobravanju vseh navzočih neutrudni delavni predsednik pobreške gasilske čete ter župni starešina šolski upravitelj g. Klemenčič, ki že devet let s sigurnostjo in ljubeznijo vodi pobreške gasilce v izvrševanju nesebičnih in vzvišenih ciljev gasilske organizacije. V zgoščenih, zanosnih izjavah je podal pregled vsega tega 30-letnega neprekinjenega dela pobreških reševalcev in človekoljubov v prid bližnjiku. Iz teh izjavanj povzemamo v kratkem:

Gasilsko društvo se je ustanovilo na

Pobrežju leta 1905. Od ustanoviteljev še živi in deluje Franc Divjak. Prvi predsednik je bil tedanji župan g. Rojko, ki je šest let načeloval pobreškimi gasilcem. On je bil tisti, ki je oskrbel društvu leseno stavbo in stolp ter štirikolno brizgalno. V vodstvu pobreškega gasilstva je sledil Ivan Caf, ki je omislil društvu ročno brizgalno. Sledeči predsednik gosp. Slokan je načeloval društvu 10 let. Tudi on si je stekel za razvoj društva veliko zaslug. Po eno leto sta vodila društvo gg. Vagner in Ribič, dokler ni stopil na čelo gasilske družine g. šolski upravitelj Klemenčič. Za njegovega predsednikovanja se je nabavil avto znamke »Ford«, motorna brizgalna, nadalje ročna brizgalna ter drugi avto znamke »Fiat«, ki se je v nedeljo ob proslavi društvene 30-letnice blagoslovil. Omeniti je, da se je pri obeh avtomobilih kupilo samo ogrudje, dočim so obe vozili priredili ter izdelali vrli pobreški gasilci, ki so pri tem delu žrtvovali ves svoj prosti čas, samo da so lahko vsak po svojih močeh doprinesli k inventarni pomnožitvi svoje ljubljene gasilske družine. Posebne zasluge za razvoj pobreškega gasilstva ima g. Rudolf Stanic, za organizacijo gasilskega naraščaja pa g. Jožef Rakuš.

Pobreško gasilstvo se je od svojega obstoja do danes udeležilo gašenja 209 požarov. Požrtvovalni podpoveljnik Fr. Fux ima za seboj 148 požarov, Franc Divjak 130, Mihael Šadel 105, Jožef Kek pa 99.

Nedeljska proslava je odgrnila zaveso, za katero je videti vse tisto ogromno požrtvovalno delo, ki ga v svojem poslanstvu vrši vzorno nesebično pobreško gasilstvo, ki je doseglo za predsednikovanja svojega sedanjega voditelja šolskega upravitelja g. Klemenčiča svoj najvidnejši razmah in razvoj. Hkrati pa je prišla do izraza tudi hvaležnost, ki jo kaže ljudstvo do svojih hrabrih in vedno čuječih reševalcev. Proslava je potekla v znamenju gasilske vzajemnosti in medsebojne pripravljenosti za pomoč ter pristrčne zahvalnosti pobreškim gasilcem, katerim želimo na pragu novega desetletja še veliko uspehov in priznanja za človekoljubno ter brezprimerno nesebično udejstvovanje.

DVA VLADARSKA AUTOGRAMA.

Te dni sta bila na dražbi prodana dva vladarska autograma, in sicer francoskega kralja Karla V. in Franca I. Karel V. se je podpisal takole: »Karel, cesar Rimljanov, kralj Španije, Kastilije, Deona, Aragona, Napulja itd. Franc I. ki ni imel drugega naslova kakor kralj Francije, se je pa podpisal iz zavisti zelo duhovito: »Franjo, gospodar Gentlyja, vasi pri Parizu.«

Milan Kajč:

Vdovec

Matjaž se je vračal iz sosednje vasi. Bil je v hranilnici, kjer je vložil tisoč dinarjev za svojega najmlajšega sina. Zadovoljen si je pokimal: »Tudi ta črvč ima sedaj tisočak.« Tako je razdelil svojo doto, ne da bi bil zato kaj v skrbeh. »Saj imava z Rožo lepo posestvo, ki nama zadostuje.« Dostojanstveno si je zavihal brčice, se zravnaval in trdno stopal po beli ravni cesti, ki je ležala kot ravnilo na pisalni mizi. Krepki tridesetletni mož se je veselil svoje sreče.

Za vse se imam zalivaliti svoji pridni Rozi, ki mi je kot edinka prinesla lep grunt. Kot najmlajši sin sicer nisem dobil zemlje, a praznih rok tudi nisem bil. Otroci so za silo preskrbljeni, saj čaka vsakega v hranilnici tisočak, za naju pa je dober nameček služba, ki jo vršim kot občinski blagajnik. Včasih sicer malo spremenim kako število, pa Bog moj dragi, tako je delal še vsak pred menoj! Grdo bi bilo, če bi ta denar zapravil v krčmi s kako babnico; a jaz ga izročim Rozi, da kupi deci šolske zvezke in knjige.

Med tem je prehodil polovico pota in dospel do križa ob cesti. Pobožno je pogledal na križanega in se odkril, da so se prikazali vranje črni lasje, ki so se

prilepljali na čelo. Vest ga je malo opomnila, da je hitreje kot sicer umaknil svoje črne, lokave oči od Njegovega obličja. Nato je zmignil z rameni: »Če bodo račune dobro pregledali, bodo itak našli napako. Nekaj časa se bom izgovarjal in jih prepričeval o svoji nedolžnosti. No, če se pa že ne bodo dali pregovoriti, jim bom priznal, da sem se »zmotil«. Izvolili si bodo novega blagajnika in vse bo zopet v redu.«

Srečaval je kmete, ki so ga spoštljivo pozdravljali, otroke, ki so se mu lepo odkrivali, kakor samo katehetu, učitelju, županu, orožniku in financu. Ko je bil bližje vasi, si je prižgal pipo, da bi vsak mislil, da kadi že vso pot. Pri šoli je malo stegnil vrat, da bi skozi šipo zagledal svojega Pišteta. Pa je za hip ujel le zrcalno sliko svojega rjavega obraza s klju kastim nosom in močnimi ličnicama. Na križpotju je krenil z glavne ceste in zavil proti domu.

Preden je začul kričanje novorojenca, ga je z gabra pozdravila štorčija, ki je stala na eni nogi v velikem gnezdu, vila vrat daleč nazaj, široko odpirala dolgi kljun in z njim krepko klepala, da se je slišalo po vsej vasi. Samec pa je plaval v velikih krogih nad gnezdom. Končno ga je družica privabila in skupno sta sprožila vratove proti sinjemu nebu ter s klepanjem razglasila svoje zadovoljstvo.

Matjaž je poklical ženo: »Roza, kje pa si?« Prikazala se je iz hleva in mož jo je veselo pozval: »Stopi no v klet, da se malo odžejava!« Žena je odšla po velik ključ, ki je zaškripal v stari ključavnici. Odkrnila je pipo: »Sedaj pa le teči zlahtna pijača! Vredno je. Čemu bi Matjaž hranil svoje tri tisočake!« In pohlepno je dodala: »Grunt je moj, denar prepisan na deco, — njegovega ni nič!«

Mož in žena sta zadovoljno praznila kozarce, a Roza je podžigala misel: »Odslej me boš vedno moral prositi, če si boš hotel kupiti tobak!«

Edino svoji prijateljici Marti je zaupala svojo tajnost. Prijateljica je obljubo držala in tako mož tudi od sosedov ni mogel zvedeti naklepev zahrbtnje žene. Čemu pa jih je Roza gojila?

Temna slutnja jo je opominjala z zbudljaji v prsih, da ne bo učakala starosti. Možu sicer ni takoj priznala bolečin, a sčasoma jo je kašelj napadal vedno hujše. In vse leto ni več zapustila postelje. Polagoma je hiral, a duh ji je trepetal v plamenečem razburjenju: »Jaz naj umrem mlada, da bo Matjaž užival do brote mojega grunta! Sčasoma bi pozabil na me, dasi me ima sedaj tako rad. Posestvo bi zahtevalo nove gospodinjice, ki bi se potem šopirila na mojem gospodarstvu!« V nemi onemoglosti je sklenila: »Ne, nikdar! Četudi je moje telo že

trhlo, imam še toliko moči, da to preprečim. Zaponni si Matjaž: Tudi če umrem, ne boš dobil posestva ti in tudi tebe ne bo imela nobena več!« Izvedba tega sklepa jo je pomirila in misel na ločitev od sveta ji je bila lažja.

Matjaž pa se je ubijal za dva. Povsod je moral nadomeščati bolno ženo in prenašati njeno muhavost. Večkrat mu je veter na polju sušil solze, ki so polzele po shuššanem licu. Hodil je od zdravniškega do zdravniškega. Ves njegov trud, prošnje in molitve, darovanje sveč in plačevanje maš, vse je bilo zaman.

Če hoče koga preganjati usoda, ga ne izpusti iz krempljev. Pije mu kri, mori duha, ugrabi čast. Ko mu je umirala žena, so pri pregledu računov prišle na dan njegove nepoštenosti. Niti malo se ni izgovarjal... Kmalu po tej sramoti so mu odnesli Rožo na božjo njivo.

Šele sedaj je mož spoznal svojo ženo. Pokojnica je bila v oporoki zapustila svojo posest vsem otrokom, a njemu ničesar. Nove gospodinjice, ki bi bila gruntu že zdavnaj potrebna, ne bo od nikoder. Katera pa naj bi vzela vdovca, ki je največji berač v vsej fari?

Starejši sin mu že da čutiti, da ne živi več na svojem in da bo te milosti kmalu konec. — In mož, ki je vse življenje ljubil svojo ženo, jo mrtvo preklinja...

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

Tisti trije dnevi od prihoda iz Maribora do materinega pogreba so se ji zdeli kakor neresnična pravljica; zaviti so bili v neko čudno meglo, ki je postajala vedno gostejša.

Tako je napočil trenutek, ko je morala zopet misliti na sebe. Oče, ki ga je ženinova smrt vsaj na videz upognila, jo je poklical k sebi v svojo delovno sobo in ji brez olepšav zastavil odločilno vprašanje:

»Kaj sedaj? Mislim, da ne nameravaš nazaj v šolo? V takem razpoloženju bi bilo učenje nemogoče.«

Pred Sido je stopila realnost. Učenje? Da, nemogoče... S tem jo je oče zadel v sredino vsega obstoječega. Ko bi ji bil dejal samo: »Ne greš več v šolo,« bi se mu uprla, tako se je pa uklonila brez resnega boja. Zavedala se je, da jo je materina smrt prevzela tako globoko, da ni trenutno nikjer več prostora za nauke trgovinstva. Skoraj bolj zaradi etikete je odgovorila:

»Mama je želela, da dovršim akademijo. Bilo bi škoda izgubiti leto...«

»Ker ne študiraš zato, da najdeš služ-

bo in kruh, je pač postranskega pomena, ali dovršiš študije v enem ali šele v dveh letih. Ako želiš ostati do konca, ti ne branim, vendar mislim, da te tedne do konca leta opustiš. Ako boš hotela jeseni nazaj, lahko ponavljaš tretji letnik ali pa napraviš izpit. Sedaj si potrebna oddiha, in... nekdo mora biti doma... Moji posli me pogostokrat kličejo z doma. Silanovina ne more ostati čisto v tujih rokah... Dovelj bo, če nadziraš vsaj gospodinjstvo...«

Sida je še nekaj časa premišljevala, potem pa odgovorila kratko in stvarno:

»Strinjam se. Ostanem. Jeseni napravim izpit, študirala bom doma.«

Drugo jutro se je odpeljala v Maribor, javila ravnateljstvu, da bo študirala ostanek leta kot privatistka, se poslovila od tovarišic in tovarišev, pobrala na stanovanju svoje stvari in se vrnila domov. Prve dni ji je bilo doma neskončno pusto in dolgočasno. Šolske knjige, ki jih je jemala v roko, da bi se učila za izpit in se z učenjem razvedrila ali vsaj rešila morečega dolgočasia, je kmalu spet odlagala. Potem se je skušala

zanimati za gospodinjstvo, pa je bilo tudi s tem kakor z učenjem. Da bi odgnala od sebe moreče misli samote, je pričela čitati romane, ob lepih popoldnevih je pa velela osedlati konja, sedla v sedlo in odjezdila po okolici. Jezdila je v gozd k delavcem, ki so podirali smreke in jelke, opazovala njihovo delo in se potem vračala domov skozi Hrušnico, kjer se je ustavljala pri mladi ženi tovarnarja Wellaka, ali pa sodnikovih, kjer ji je bila prijateljica dve leti starejša Jasna, absolventka mariborskega ženskega učiteljskega šolskega sester. Nekaj dni pozneje se jima je pridružil še Jasnin brat, v Ljubljani študirajoči jurist Branko.

Ko pa je nekega lepega popoldneva v začetku junija jezdila Sida po vozni poti skozi gozd proti Hrušnici k svojim prijateljem, jo je nenadoma dohitel drugi jezdec, se ji dvorljivo poklonil in jo pozdravil:

»Tako sami, gospodična Silanova?«

»Veste, doktor, najlepše je biti sam.«

»V taki mladosti in v tako lepem mesecu?«

»Mladost in čas... vse je relativno.«

»Govorite kakor kak filozof.«

»So dogodki, ki človeku poglobe misli.«

»Razumem. Smrt vaše mame...«

»Vsekakor.«

»Žal mi je, da sem premlad, to se pravi, da sem prepozno postal zdravnik, da bi bil mogel rešiti ubogo gospo Silanovo. Njena bolezen je bila zastarana. Ni bilo mogoče doseči uspeha. Kako je bilo mogoče, da ni poskrbela prej...«

»Za temeljito zdravljenje, menite?«

»Da.«

»Morda tega sama ni hotela...«

»Opazil sem, da je bila vase pogreznjena in — da govorim s stališča zdravnika, saj mi oprostite — nedostopna.«

»Ljudje smo zelo različni.«

»In različne so naše usode. Vendar se dajo v marsičem tudi spreminjati.«

»Menite?«

»Več, prepričan sem o tem.«

»Torej — bi se mogla na primer spreminiti tudi jaz...«

»Vi? Čemu neki? Mladi ste, bogati, lepi, vedri. Kaj naj bi tu spreminjali?«

»Hvala za poklon, čeprav je morda malo preveč vsiljiv, in — oprostite — prazen.«

»Prosim oduševanja! Mislim sem odkritosrčno in kar sem dejal, ni bila konvencionalna fraza, ampak izraz resničnega notranjega prepričanja. Konvencionalnih fraz sploh ne ljubim.«

(Se bo nadaljevalo)

Starost in sposobnost za delo

MED ANGLOSOKSI SO SE OGLASILI

Skoraj v vseh državah se oglašajo mladi, ki godrnjajo in zabavljajo na stare ljudi. Mladina se pritožuje, da jo stari ljudje ovirajo v napredku, ker se ji nočejo umakniti s svojih mest in iz svojih poklicev. Mladina pravi, da ne more naprej. Pa tudi stari ljudje se nočejo vdati in prav zdaj, ko je brezposelnost najhujša, se čutijo nekako pomlajene, še sposobne za delo. Stari se pritožujejo, da jim dela mlada krivica in zatrujejo, da so ti prav na stara leta pridobili potrebne izkušnje in postali dovolj pametni, da lahko izpolnjujejo svoje dolžnosti bolje od vrtoglave mladine, ki se preveč vdaja nedosegljivim idealom in bujni domišljiji.

Nastane vprašanje, kdo ima prav? Pod pritiskom gospodarske krize so vse države potisnile navzgor starostno mejo uradnikov in uslužbencev. Pa tudi prej, v dobi blagostanja, je bilo komaj prekoračeno 40. leto, pa je bil človek že omejen v izbiri poklica in iskanju službe. Marsikje so ga odklonili, češ, da je že prestar za to ali ono mesto, da rabijo samo mlade moči. In nikjer se niso tega načela tako strogo držali, kakor v Ameriki. Pravica pa včasih vendarle zmaga, če že druga ne, pa vsaj zgodovinska. In prav v Ameriki se je pričel zdaj prvič psihološki prekrat.

Pred dobrim letom je izdal znani ameriški učenjak knjigo pod naslovom »Življenje se začneja s 40. letom«. Učenjak vneto zagovarja tezo, da postane človek za delo v polni meri sposoben šele s 40. letom. Za to knjigo so se na knjižnem trgu kar trgali. Niso pa segali po nji samo priletni ljudje, kakor bi človek mislil, temveč vsa javnost je sprejela knjigo z veseljem in kmalu so se pojavile tudi posledice. V industrijskih in drugih podjetjih so odpustili dražestna, koketna dekleta in sprejeli na njihova mesta izkušene priletno ženske, ki so se bolj osredotočile na delo, nego na flirt. Tako vsaj mislijo njihovi šefi. Mlada dekleta se preveč zanašajo na svojo mikavnost in si skušajo s svojo zunanostjo priboriti iste ugodnosti, kakor priletno ženske z marljivostjo.

Tudi v Angliji je nastopil mož, ki zagovarja isto stališče. Prekosil je celo svojega somišljenika v Ameriki, ker trdi, da se začneja pravo življenje s 60. letom. To odgovarja menda razliki v starosti med Anglijo in Ameriko. Londonski zdravnik sir Thomas Oliver je pravičen napravn obema spoloma. V enaki meri priznava pri moških in ženskah 60. leto kot tisto, ko postane človek sposoben za plodonosno delo. V svojem predavanju v zavodu za higijeno, ki mu predseduje, je

ODLIČNI ZAGOVORNIKI STAROSTI.

izjavil, da se je v zadnjem stoletju podaljšalo človeško življenje povprečno za 10 do 12 let. Zdaj imamo mnogo več 100 let starih ljudi, kakor v prejšnjih časih, je dejal dr. Oliver, in ker so se higijenske razmere znatno izboljšale, imamo tudi mnogo več zelo čilih, zdravih in za vsako delo sposobnih šestdeset- in sedemdesetletnikov, ki bi lahko zavzemali najodgovornejša mesta, samo če bi jih bilo dovolj. Tudi za težko telesno delo priznava dr. Oliver 60. leto kot zelo primerno in trdi celo, da je človek za tako delo v teh letih najposobnejši. Za plodno duševno delo, kakor tudi za odgovorna mesta, priznava še višjo starost kot najprimernejšo in trdi, da dosežejo moški v duševnem delu najvišje uspehe s 70. letom ali še pozneje.

Priletni ljudje so našli vnetega zagovornika v starem in novem svetu. Dva odlična učenjaka jim predočujeta življenje v drugačni luči, nego smo ga gledali doslej, in gotovo se bo marsikateremu priletnemu možu odvalil kamen od srca. Pa tudi mladino tolaži dr. Thomas Oliver zelo duhovito s tem, da jo opozarja na podaljšano mladost, če bodo starostne meje splošno potisnjene nazaj. Mladost pa ostane kljub zagovarjanju starih najlepša, pa tudi najbolj vrtoglava. Tudi mlada je lahko vesela, če se bo mladost podaljšala za 10 do 12 let.

Palestina se množi.

V Palestino se je priselilo lansko leto in prvo polovico tekočega leta skupaj 16.639 Židov iz Nemčije. To je četrtnina vseh priseljencev v Palestino v navedenem času. Štirideset odstotkov priseljencev iz Nemčije je kapitalistov, vsi ostali so pa brez premoženja.

Ptuj

Ptujske »senzacije«. Kako se ustvarjajo senzacije, ki razburjajo in vznemirjajo po nepotrebnem občinstvo, navajamo naslednji primer, ki se je dogodil v Ptuj. Pretekli četrtek se je raznesla po Ptuj vest, da je v sredo okrog 22. ure skočila v Dravo neka ženska in se utopila. Preden smo ta tragičen dogodek, ki bi se naj bil odigral na Dravskem mostu v Ptuj objavili, smo se na tanko informirali in ugotovili sledeče: Ob navedeni uri sta sicer res videla dva pasanta neko osebo, ko se je povzpela na mostno ograjo in izginila pod mostom. Tista oseba pa ni skočila v deročo reko, temveč je izginila pod mostom med stebre, kjer valijo golobi svojo mlade. Dotična oseba — bil je to neki mlad fant — si je naložila nekaj

mladih golobov, splezala zopet na most in izginila s svojim plenom v temno noč. Nekateri listi, med temi tudi tuji, pa so prinesli senzacionalno vest pod naslovom »Samomor neznane mladenke«, kako se je na breški strani dravskega mosta v Ptuj pognala v deročo valove neka mladenka srednje velikosti in s pristrizženimi lasmi. Na pomoč ji ni mogel nihče priskočiti, ker je na mestu, kjer je skočila v vodo, velik vrtinec. Nesrečnica je takoj izginila pod vodo. Kdo je bila mladenka, se še ne ve in je najbrže kaka tujka... — Da se občinstvo pomiri, smatramo za svojo časniškarsko dolžnost, da to ptujsko »senzacijo«, ki so jo prinesli razni listi, demantiramo, da ljudstvo ne bo ostalo v krivi veri, ker v Dravo ni skočil nihče, še manj pa mladenka s pristrizženimi lasmi in je vest popolnoma izmišljena.

Sokolstvo

Rezultati župnih plavalnih tekem

Tekmovalo je 38 članov in m. naraščaja ter 8 članic in ž. naraščaja. Prijavljenih je bilo mnogo več tekmovalcev, žal so mnogi pred tekmo odstopili. Rezultati: Člani 100 m prosto: 1. br. Mirnik (gost iz Celja), 2. br. Stopar, 3. br. Tomažič, oba Maribor Matica. — Člani 50 m prosto: 1. br. Tomažič, 2. br. Požar, 3. br. Orel, vsi Maribor Matica. — Člani 50 m prsno: 1. br. Voller, Maribor Matica, 2. br. Černeč, Prevalje, 3. br. Zei Sv., Maribor I. — Člani 50 m hrbtno: 1. br. Kožuh, Maribor Matica, 2. br. Štok, Maribor I., 3. br. Falk, Maribor I. — Moški naraščaj: 100 m prosto: 1. Škofič, 2. Sedmak, oba Maribor Matica; 50 m prosto: 1. Škofič M., 2. Škofič S., oba Maribor Matica, 3. Ažet, Slov. Bistrica; 50 m prsno: 1. Kveder, Ptuj, 2. Mihorko, Mbr. Matica, 3. Petrovič, Ptuj. — Članice in ženski naraščaj: 50 m prosto: 1. s. Rižner Ida, Maribor Matica; 50 m prsno: 1. s. Pivko, Maribor I., 2. s. Zemljič, 3. s. Skaza H., obe Maribor Matica. — Skoki deska 3 m: 1. Podbukovšek, 2. Škofič S., 3. Škofič M. — Štafeta 3x50 m: 1. Maribor Matica; 2. Slov. Bistrica; 3. Maribor I. Bile so to prve župne plavalne tekme, zato so tudi rezultati slabši. Vendar pa kaže udeležba lep napredek te panoge. Tekme se bodo vršile odlej vsako leto, zato naj tekmovalci že sedaj začnejo z redno vadbo, da bodo uspehi in udeležba čim lepši. — Načelnstvo.

Sport

SK Adria (Maribor) : SK Boč 3 : 1. Ob veliki pozornosti številnega občinstva je bila pretežno nedeljo odigrana v Poljčanah igra z gornjim rezultatom v prid gostom. Igra je bila ves čas napeta. Domači so se očitno trudili goste vsaj doseči, če že ne premagati, vendar se jim to vkljub vsem naporom ni posrečilo. Napad se ni mogel znajti, tik pred golom se mu je situacija čestokrat izjalovila. V vsakem pogledu boljši so se pokazali gosti, na višku pa je bila njihova obramba, mnogokrat podpirana tudi od napada. Tudi del gledalcev se je zelo živahno udeleževal, tako da običajnega žvižganja in kričanja ni manjkalo.

Razno

OTROKA

sprejem v celo oskrbo. Pomoč pod »Dobra vzgoja« na upravo »Večernika«, 3161

Posest

ENODRUŽINSKO HIŠICO da v najem, lepa stavbišča proda Schwarz, Maribor, Klavniška 14. 3162

Prodajam

NA POL ZASTONJ prodajamo ostanke krasne svile, delena in tiska v Grajski manufakturi. Trg svobode 3076

Službo dobi

Iščem za takoj **ŠIVILJO** za konfekcijsko delo. Koroska cesta 3, trgovina istotam na prodaj otomane, več pohištva jedilnica 1000, dve volneni madraci à Din 220. 3168

INKASANTA

sprejme takoj Društvo Upokojencev v Mariboru, Vrbanova 59. 3163

Kupujte svoje potreščine pri naših inserentih!

Edini slovenski dnevnik na ozemlju bivše mariborske oblasti je »Večernik«.

Za to priprosto dejstvo nalaga našemu mestu in vsemu slovenskemu Podravju očito nalogo poskrbeti za to, da bo mogel uspešno vršiti svoje nacionalno poslanstvo. To pa bo mogoče le tedaj, ako »Večernik« izpolni tudi svoje oglaševalne, zlasti male oglaševalne, ki so neverjetno poceni. Sedaj žal pogrešamo stotine Slovencev, trgovcev, obrtnikov, posestnikov, zasebnikov itd., ki bi, ko kaj prodajajo, kupujejo ali iščejo, morali oglaševati v »Večerniku« malih oglaših. »Večernik« dela za Vas, delajte Vi zanj!